

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยแนวทางการพัฒนาองค์กรผู้ใช้น้ำเพื่อเพิ่มความสามารถในการวางแผนการบริหารจัดการน้ำระดับพื้นที่ มีวัตถุประสงค์ 4 ข้อ ดังนี้ 1) เพื่อค้นหาองค์ความรู้การบริหารจัดการน้ำและแนวทางการพัฒนาองค์กรผู้ใช้น้ำให้มีความสามารถในการวางแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ 2) เพื่อจัดทำระบบข้อมูลภูมิสารสนเทศในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการตัดสินใจ จำนวน 30 ตำบล 3) เพื่อสร้างรูปธรรมองค์กรผู้ใช้น้ำในการวางแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่จำนวน 30 ตำบล และ 4) เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงวิชาการในการพัฒนาองค์กรผู้ใช้น้ำให้มีความสามารถในการวางแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ ผ่านการดำเนินงานด้วยวิธีวิจัยวิทยา 7 ขั้นตอน ของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ครอบคลุมพื้นที่ 5 ภูมิภาค 15 จังหวัด รวม 33 ตำบล

ผลจากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ต่อแนวทางการจัดตั้งและพัฒนาองค์กรผู้ใช้น้ำให้มีความสามารถในการวางแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมใน 33 ตำบล ใน 5 ภูมิภาค 15 จังหวัด โดยมีกระบวนการดำเนินงานที่แบ่งออกเป็น 3 จังหวะ คือ จังหวะที่ 1 การพัฒนาคน ที่ประกอบด้วยคณะกรรมการองค์กรผู้ใช้น้ำ เจ้าหน้าที่ อปท. และคนในชุมชน ให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการองค์กร และมีทักษะในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ จังหวะที่ 2 การพัฒนาข้อมูล มุ่งเน้นในการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการมีข้อมูลน้ำของชุมชนที่นำมาใช้ในการวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จังหวะที่ 3 การพัฒนาแผนน้ำชุมชนแบบมีส่วนร่วม ที่ต้องอาศัยทั้งความสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมและข้อมูลมาใช้ประกอบในการตัดสินใจ เพื่อที่จะนำไปสู่การมีแผนน้ำที่สามารถตอบโจทย์การดำเนินงานของพื้นที่ นอกจากนี้ยังนำไปสู่การมีหลักสูตรในการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการองค์กรผู้ใช้น้ำและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความสามารถในการวางแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เกิดองค์กรผู้ใช้น้ำในระดับพื้นที่จำนวน 74 องค์กรใน 33 ตำบล ที่มีระบบข้อมูลภูมิสารสนเทศด้านน้ำของชุมชน ที่ทำให้เห็นทั้งสถานการณ์ต้นทุนน้ำและความต้องการน้ำที่มีในพื้นที่ไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อการออกแบบโครงการขนาดเล็กในการบริหารจัดการน้ำ ที่ทำให้ได้แผนการจัดการน้ำของชุมชนที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง โดยเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนการทำกิจกรรม โดยใช้ข้อมูลร่วมกันนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงานร่วมกัน จนเกิดการทำกิจกรรมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำของพื้นที่ ซึ่งประกอบไปด้วย การจัดทำฝายมีชีวิต การทำธนาคารน้ำใต้ดิน การจัดพื้นที่เกษตรใช้น้ำน้อย การทำฝายข่อยซีเมนต์ การจัดระเบียบกองทุนการจัดการน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้มีการขยายผลชุดความรู้ที่ได้จากการดำเนินโครงการไปยังพื้นที่ใกล้เคียงที่สนใจ โดยเฉพาะในส่วนของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตัวช่วยสำคัญในการเตรียมข้อมูลสำหรับการกรอกข้อมูลเข้าระบบ TWR / TWP ซึ่งเป็นข้อมูลที่มาจากคนในพื้นที่อย่างแท้จริง

คำสำคัญ: การเพิ่มประสิทธิภาพ / องค์กรผู้ใช้น้ำ/ การบริหารจัดการน้ำระดับพื้นที่

Abstract

Guidelines for developing water user organizations to increase the capacity of water management planning at the area level, It has objectives as follows: 1) To search for knowledge in water management and development guidelines for the organization of water users to have the ability to plan water management at the local level, 2) To establish a geo-informatics system for water management for decision-making in 30 Subdistricts, 3) To create a concrete water user organization in planning water management at the area level of 30 Subdistricts and 4) to prepare an academic proposal to develop water user organizations to be able to plan water management at the local level. The research was conducted with a 7-step research methodology of Community Based Research (CBR) covering 5 Regions, 15 Provinces, and including 33 Subdistricts.

The results of this research can create knowledge in establishing and developing water user organizations to be able to plan concrete water management at the local level for a total of 33 Subdistricts in 5 Regions and 15 Provinces. It is 3 stages as follows: The first stage, the development of people consists of the committee of water user organizations, the Local government officials, and people in the community development to be ready for organization management and have their skill to operate in various fields. In the second stage, the information development raised awareness of the importance of having community water information to be used in effective planning and the third stage, developing a participatory community water use plan which requires both relationships participation, including data management to be used for decision-making and lead to a water management plan that can meet the operational needs of the area.

It also leads to the creation of a course for developing the potential of the water user organization committee and local government officials to have the ability to plan water management at the area level. Create 74 water user organizations at the area level in 33 Subdistricts that have a geo-informatics system on the water of the community, showing both the situation of the water cost and the need for water in the area to be used for decision-making and to design a small project in water management that will provide a community

water management plan that truly meets the needs of the area by linking with relevant agencies to support the activities by using the collective information available, it leads to a

โครงการวิจัย แนวทางการพัฒนากลุ่มองค์กรผู้ใช้น้ำเพื่อเพิ่มความสามารถในการวางแผนการบริหารจัดการน้ำระดับพื้นที่

Guidelines for the development of community Water user organization to increase the ability of planning water management at the area level

common goal and action plan. This cause of community activities to manage the area's water which consists of Making a living weir, underground water bank, Management of agricultural areas that use less water, Making a weir in a soil cement alley and organization of water management funds, etc.

In addition, the knowledge set obtained from the project implementation has been expanded to nearby areas of interest. Especially in the part of the local government officials who have an important help in preparing the information for entering the Thai Water Plan (TWP) and Thai Water Resource (TWR) system, which is genuine information from the local people.

Keywords: Optimization, Water user organization, and Area-level water management.